

Sanāciet, ciema ļaudis!

Esmu stingri pārliecināta, ka dzīves pilnvērtīgošana jāsāk ar cilvēku: ar darba darītāju, ar bērnu audzinātāju, ar pašu bērnu. Būs goda cilvēks, goda glāmens, cieņas un mīlestības pilnas attiecības. Šai ziņai noteicošā vieta ir kultūrai.

Spirdzinoši avoti izlauzušies arī Rudzētu ciemā. Vislepiecinošāk ir tas, ka kultūras pasākumus ar sirdi atbalsta iedzīvotāji, ka cieša saimē saliedējušies saimniecības un skolu ļaudis, ciema izpilddomīteja. Kā apliecinājums tam ir atpūtas sarīkojumi. Lūk, tikai dažādi no tiem, kuri mūsu pusē ienesa kultūras dzirksti, kuras tik ilgu laiku trūka.

...Rudzētu vidusskolas zāle bija ciema ļaužu pilna. Sveču liesmas, mūzika, dziesmas, dejas. Bija gandarījums par skolēnu veikumu gada galvenā pasākuma — Jaungada eglītes organizēšanu. Priecājās visi.

Ciema bibliotekāres Skaidrīte Brūvere un Anna Valvode lika prātus kopā ar bibliotēkas padomi R. Blaumaņa jubilejas vakara organizēšanai. Humoristiski uzvedumi, jautrība radīja svētku noskaņu jaunam un vecam.

Par rakstnieku silti, vienkārši un zinoši stāstīja skolotāja un bibliotekāre Veronika Kursīte. Sarīkojumā piedalījās dažādu paaudžu cilvēki, sākot ar otrklasniekiem un beidzot ar pensionāriem: mediķi, mehanizatori, bērnudārza audzinātāji, veikalnieces.

Veiksmīgi bija iestudēti fragmenti no lugām «Ugunis», «Pazudušais dēls». Pasdarbības aktieri Antra Līvdāne, Modris Kalvītis, Zenta Cernova un Silvija Rudzāte lomas tēloja pārliecinoši. Skatītāji ar sajūsmu uzņēma ciema feldšeres Ingridas Silickas un skolotājas Lilitas Lāces tēlojumu lugā «No saldenās pudeles».

Priekšnesumā labi iekļāvās mazie «veidņi» skolas dramatiskā pulciņa dalībnieču Zeltītes un Intas sniegtumā. Tam sekoja emocionāla dzejas, dziesmu un mūzikas pusstunda, skolas dramatiskā pulciņa uzstāšanās. Pirmoreiz dziedāja ciema ansamblis, kurš skanīgi un izjusti izpildīja dziesmas ar R. Blaumaņa vārdiem. Sievām pievienojās meiteņu ansamblis ar savām dziedrajiem balsīm. Dzeju izjusti runāja 10. klases skolnieces Antra Lurīna, Dace Alzpuriete, Daiga Līzbovska un Maija Gelduka.

...Dziedāja jauni un veci — jo kātra sirdī kaut ko paliekošu ir devusi R. Blaumaņa daiļrade. Pēdējā sarīkojuma daļa — humoram un satīrai. Negaidīti labi savās lomās bija iejutušies mehanizatori Jānis Bīdars, Modris Kalvītis, Ilgonis Obelis, feldšeris Gunārs Līvdāns, šoferis Oļģerts Rudzāts. Aplausi pavadīja arī Antras Līvdānes, Silvijas Rudzātes un Zentas Cernovas priekšnesumu. Divu domu nebija: šo vakaru var uzskatīt par ciema dramatiskā kolektīva nodibināšanas sākumu.

Nākamais sarīkojums — folkloras vakars — šo domu apstiprināja. Ar prieku cēlām krēslu pēc krēsla, jo ļaudis nāca un nāca. Tovakar gods bija tautas dainām, tautas valodai, tautas mūzikai, tikumiem un dvēselei. Folkloras vakara nagla bija arī čaklo rokdarbnieču darinājumi — Annas Grandānes cimdi, dvieļi, segas, galdauti, Emīlijas Līzbovskas galdauti, segas, Anastasijas Grāholiskas tamborētās sedzinas, skolas meiteņu pinumi un citi rokdarbi. Pēc sarīkojuma daudzās sievietes sacīja: «Es varēju kaut ko izstādīt. Cik jauki, ja tautā joprojām dzīvo skaistums un darba tikums!» Skolas čaklo roku pulciņa vadītāja Helēna Onckule vakara dalībniekus pārsteidza ar pašas izgatavotajām māla medaļām.

Skan dziesma «Trīs jaunas māgas».

Dzied sieviešu ansamblis.

J. MISJONA foto

Daudzi dalībnieki ieradās tautas tērpos. Zēl tikai, ka joprojām nav iespēts izpildīt ciema pasūtījumu tautas tērpu iegādei. Folkloras sarīkojumā piedalījās sieviešu ansamblis, vidusskolas meiteņu ansamblis, jaundibinātais vīru ansamblis. Visu to kopā sacementēja skolas, nu jau arī ciema dramatiskie kolektīvi. Te īpaši jārunā par vidusskolas skolotāju Jāzēnu Skuteli, kurš pūgā laika pavelcis ļoti daudz. Pateicoties viņam, šajā vakarā skanēja daudz dziesmu un mūzikas. Galvenais — kopības sajūta. Nevar neminēt atsaucīgākos un talantīgākos pašdarbniekus no sieviešu ansambļa: Veroniku Umanecu, Helēnu Anspaku, Bronislavu Paegli, Emīliju Skuteli, jaunās dziedātājas Rutu Vēveri, Anitu Lalsu, Silviju Rudzāti. Visas nenosaukt, jo tad iznāktu garu garā vārdu un uzvārdu virtene.

Interesants bija ciema jauniešu sniegums, kad apdziedāja viens otra tikumus un netikumus. Lielu jautrību sagādāja kāzu draiskās apdziedāšanas dziesmas. Lauku alnu tēlojumā netrūka jautru častušķu un ciltautu humora. Jāpieņem labais aizsākums — popularizēt krievu tautas daiļradi. Par to liels nopelns skolotājam Antonīnam Pastareļ. Visiem patika māsu Z. Rožānes un A. Lurīnas un mazās māsiņas Initas Pankovas līdzdalība. Ne mazāk — izdevies bija mātas mātes (skolotāja J. Lauģale) un dēla (Ilgonis Obelis) tēlojums. Izcils «precinieks» bija skolotājs S. Onckulis, bet līgavainis — O. Rudzāts, G. Rožāns un G. Līvdāns. Ļoti aplausi pavadīja tautasdziesmas «Meitņa mīla» izpildītālu Jāna un Gunta Brūveru, Jāzēna Skutela priekšnesumu. Zēl, ka pagaidām nav izdevies noorganizēt čimeņu uzstāšanos. Dziesmu mīļoši un protoši cilvēki ir. Vajag tikai uzņēmīgāk sadziedāties.

Vēl jāpieņem tradicionālā tautiskā pacienāšana ar lauku mai-

zi, sieru, zirņiem, pupām. Vakara noskaņu valroja arī Jersikas lauku kapelas mūzika.

Protams, organizējot šo un citus atpūtas sarīkojumus, neiztikām bez grūtībām. Nereti bija jānomaina pašdarbnieki, jo dažs labs darbu atstāja pusceļā un kapitulēja pirmo grūtību priekšā (dažas 10. klases meitenes), citiem pietrūka uzņēmības, intereses. Atradās kāds, kas norāva sarīkojuma afišu... Bet... dzīve ir dzīve. Un šie sākumi nebūt nesabojāja svētku prieku. Rudzētos nav kultūras darbinieka, bet mums ir ļoti enerģiska ciema Tautas deputātu padomes izpilddomītejas priekšsēdētāja Jelena Vārpsalliete. Tāpat arī sekretāre R. Vēvere.

Nē, pēc šī vakara mūsu ciema kultūras dzīve nav apstājusies. Ciema ļaudis sanāca uz Starptautiskās sieviešu dienas svinībām. Soreiz — līdz maksimumam pārpildītāja skolas zālē. Padomju saimniecība «Rudzāti» svētkos ielūdza māksliniekus — arvien vēl šarmantos estrādes dziedātājus Margaritu Vilcāni un Ojāru Grīnbergu, kādreiz tik populāro Noru Bumbieri. Jaunieši bija sajūsmināti par estrādes dziedātāja Elnāra Vitola dziedājumu. Uzstājās Valsts leļļu teātra aktieri.

Aprīlis atnāca ar Mākslas dienu sarīkojumiem. Svētku noskaņu Rudzētos ienesa arī ciema pašdarbības mākslinieka Kazi-mira Anspaka karikatūru izstāde.

Tā dzīvo un visu labo un skaisto tver ļaudis Rudzētos. Varētu vēl minēt izbraukumus uz teātra izrādēm, koncertiem, cirku un citus pasākumus. Vai tad tas ir maz?

B. OŠANE,
skolotāja